

Monumentnummer*: 530860

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 april 2010
Kadaster deel/nr 82976/127

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Marconistraat	25			3029 AG	Rotterdam		
Marconistraat	27			3029 AG	Rotterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Rotterdam	AA				1538		

Omschrijving**

Inleiding

De Rotterdamse Citrusveiling betrok in 1955 een gebouw aan de Marconistraat in het westelijk havengebied van Rotterdam. Het VEILINGGEBOUW was een initiatief van drie fruitimporteurs: Jan van den Brink's Im- en Exporthandel, Velleman en Tas en Citronas. De eerste twee bedrijven vestigden zich ook in het complex. De opdracht voor een ontwerp ging in 1951 naar het architectenbureau Van Tijen en Maaskant. Het pand moest plaats bieden voor een veiling en daarnaast ruimte bieden voor kantoor- en opslagruimtes voor twee van de opdrachtgevers.

De Rotterdamse Citrusveiling ligt in gebied van de Merwehaven en is voornamelijk in gebruik voor de overslag van fruit. Het langwerpige bouwterrein was ingeklemd tussen de Marconistraat en de havenspoorlijn, die aan de noordwestzijde een aftakking had. De bocht van deze aftakking was bepalend voor de uiteindelijke vorm van het gebouw.

Het gebouw is een goed voorbeeld van de architectuur van beton en baksteen van het architectenbureau Van Tijen en Maaskant van rond de Tweede Wereldoorlog. Het veilinggebouw is verwant aan het Nationaal Luchtvaartlaboratorium in Amsterdam uit 1940 en aan de industriegebouwen aan de Oostzeedijk (1947) en Goudsesingel (1949) in Rotterdam. De oplevering in 1955 viel samen met de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verbreking van de architectenassociatie van Van Tijen en Maaskant. Maaskant maakte het ontwerp in nauwe samenwerking met zijn medewerker Van Dommelen.

Het langwerpige bouwdeel, waar zich de kantoor- en opslagruimtes voor de handelsmaatschappijen Jan van de Brink's Im- en Exporthandel en Velleman en Tas bevonden, vallen buiten de rijksbescherming.

Omschrijving

Het VEILINGGEBOUW van de Rotterdamse Citrusveiling bestaat uit twee bouwlagen. De veilingzaal op de eerste verdieping steekt aan het exterieur naar voren. De begane grond met de entree onder de uitkragende zaal heeft een grotendeels glazen voorgevel. Boven de entree bevindt zich een insteekverdieping met de garderobe. De rest van de hal is open en dubbelhoog en was oorspronkelijk in gebruik als monsterzaal, waar handelaars het fruit konden keuren. In de jaren zestig werd ten westen van het gebouw een grotere monsterzaal gebouwd.

De twee trappenhuizen links en rechts van de hal, met naar de Marconistraat een glazen pui, leiden naar de veilingzaal op de eerste verdieping. Deze trapeziumvormige zaal heeft een oplopende vloer, deels met treden en voorzien van banken met klapstoelen, welke amfiteatersgewijs zijn opgesteld en plaats biedt aan ongeveer 400 personen. Het podium van de veilingmeester is zodanig verhoogd dat vanuit de gehele zaal goed zicht is. Via vier langwerpige daklichten wordt de zaal verlicht. Rondom de zaal is een wandelgang gelegd waar in de zuidgevel, aan de Marconistraat, tien glazen telefooncellen en het kamertje van de telefoniste uitsteken. Aan de noordzijde van het gebouw, achter de veilingzaal, ligt de kantine. Aan de westkant bevindt zich een conciërgewoning. Aan de oostkant zijn tussen veilingzaal en het langwerpige bijgebouw een vergaderzaal en toiletten geplaatst.

De constructie van gewapend beton is zowel in de gevels als in het interieur in het zicht gelaten. Het gebogen dak van de veilingzaal wordt gedragen door vijf in de lengte van de zaal geplaatste spanten van voorgespannen beton. De invulling van de gevels met baksteen en glas benadrukt de niet-dragende functie. In het interieur zijn nog onderdelen bewaard gebleven die dateren uit de bouwtijd zoals de donker gelakte bankjes, de uitklapbare formica schrijfbladen en de telefooncellen, geglazuurde baksteen, matglas, houten wandbekleding en natuurstenen.

Waardering

De ROTTERDAMSE CITRUSVEILING bestaande uit een hal met een veilingzaal, gebouwd in 1951-1955 en ontworpen door H.A. Maaskant en P.W. van Dommelen is een evidente mijlpaal in de ontwikkeling van de architectuur en bouwtechniek in Nederland uit de periode 1940-1958, vanwege:

- het cultuurhistorische belang, vanwege de betekenis voor de haven van Rotterdam en voor de economische wederopbouw van Nederland;
- het architectuurhistorische belang, vanwege de toepassing van beton en baksteen, waarbij het in het zicht laten van het betonskelet en de baksteen is gebruikt voor de vlakinvulling. Het gebouw is vanwege deze materiaaltoepassing een toonbeeld van de wederopbouw;
- de architectuurhistorische waarde, vanwege de esthetische kwaliteiten van het exterieur en interieur, waarbij de vormgeving van functionele onderdelen is ingezet om het gebouw een bijzondere expressie te verlenen. De telefooncabines zijn niet weggestopt maar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

juist gebruikt om het aanzicht van het gebouw een bijzondere plasticiteit te geven;

- de gaafheid en herkenbaarheid omdat het gebouw gaaf bewaard is gebleven en de sfeer van de jaren vijftig van de twintigste eeuw zeer herkenbaar is gebleven.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Veilinggebouw